

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet módosításáról”

COM (2006) 237 final – 2006/0082 (CNS)

(2006/C 325/08)

2006. július 13-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 37. cikke, valamint 299. cikkének (2) bekezdése alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció véleményét 2006. november 8-án elfogadta. (Előadó: Adalbert KIENLE.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. december 13–14-én tartott 431. plenáris ülésén (a december 13-i ülésnapon) 127 szavazattal 3 ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. A következtetések és ajánlások összefoglalása

1.1 Az EMVA-rendelet két cikkének módosítására tett javaslat az EGSZB véleménye szerint a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervről szóló európai tanácsi határozat logikus következménye. Egy adott tagállam gazdasági erejének árnyaltabb figyelembevétele célszerű a kohéziós alapokból folyósított juttatások esetében. Portugália mentesítése a társfinanszírozási kötelezettség alól az adott helyzetben elfogadható.

1.2 Az EGSZB a bizottsági javaslat meglétét arra is felhasználja, hogy az EMVA-eszközök Európai Tanács által elhatározott csökkentését, valamint a néhány tagállam esetében a vidékfejlesztésre rendelkezésre álló eszközök nagyságára és módosítására vonatkozóan elfogadott külön szabályozásokat alaposan átgondolja.

2. Előzetes megjegyzések

2.1 Az EU 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi kerete

2.1.1 2005 decemberében, hónapokig tartó tárgyalások után, az EU állam- és kormányfői megállapodtak az EU 2007–2013 közötti időszakra szóló pénzügyi keretében. A 2006. június 14-én az Európai Parlament, a Tanács, valamint az Európai Bizottság között kötött intézményközi megállapodás keretében megvalósított kompromisszum az egyes tételek finanszírozásán kívül egy sor egyéb szabályozást is tartalmazott.

2.2 Az EMVA-rendelet jelenlegi jogalapja

2.2.1 A fenti megállapodások némelyike a vidékfejlesztésre vonatkozik, amelyet a 2005. szeptember 20-án elfogadott, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet részletez.

2.2.2 Az Európai Bizottság javaslata értelmében a 2005. decemberben kötött megállapodásokat be kell illeszteni az 1698/2005/EK rendeletbe (EMVA-rendelet). A jelen európai bizottsági tervezet tárgyát tehát az EMVA-rendelet módosítása

képezi, amely azt a célt szolgálja, hogy az EMVA-rendeletnek a 2005. decemberi pénzügyi megállapodással eddig ellentmondásban álló szövegrészeit a pénzügyi megállapodás szövegezéséhez igazítsák.

3. Az Európai Bizottság javaslatának tartalma

3.1 Az Európai Bizottság javaslatának célja

3.1.1 Az Európai Bizottság a jelen tervezettel a 2007–2013 közötti időszakra szóló pénzügyi tervről szóló 2005. december 19-i tanácsi határozat és az EMVA-rendelet között kívánja megteremteni az összhangot. Ehhez az EMVA-rendelet két cikkének módosítása szükséges. A tervezett módosítások a 69. cikkre ((6) bekezdés), valamint a 70. cikkre vonatkoznak.

3.2 A kohézió ösztönzését célzó alapok eszközeinek korlátozása

3.2.1 A jelenlegi EMVA-rendelet a kohézió ösztönzését célzó alapokból (ideértve az EMVA-eszközöket is) egy adott tagállam számára folyósítható éves juttatások teljes összegét az adott tagállam GDP-jének legfeljebb 4 %-ában határozza meg (EMVA-rendelet, 69. cikk (6) bekezdés). A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervről szóló tanácsi határozat értelmében (40. pont) a kohéziót ösztönző alapokból folyósítható éves juttatások teljes összegét az egy főre jutó átlagos GNI-től (bruttó nemzeti jövedelem) függően a GDP 3,2398 %-a és 3,7893 %-a közötti értékekre korlátozzák.

3.3 A kohézió ösztönzését célzó alapok eszközkorlátozásának kiszámítására vonatkozó szabályok

3.3.1 A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervről szóló tanácsi határozat e tekintetben további technikai szabályokat határoz meg. Így az átutalás maximális mértéke a GDP 0,09 százalékpontjával kell, hogy csökkenjen a 2001–2003 közötti időszakra vonatkozó, egy főre jutó GNI értéknek az EU 25 átlagértékéhez viszonyított minden 5 százalékpontos növekedése esetén.

3.3.2 Ezenkívül 2010-re felülvizsgálatot irányoznak elő. Ha ennek során megállapításra kerül, hogy valamely tagállam 2007–2009 közötti időszakra vonatkozó kumulált GDP-je ± 5 %-nál nagyobb mértékben tért el a becsült kumulált GDP-től, az adott tagállam számára a szóban forgó időszakban felhasználható összegek ennek megfelelően kiigazításra kerülnek. Kiigazításokat azonban csak egy bizonyos felső értékhatárig eszközölnek, amely – az előjeltől függetlenül – nem haladhatja meg a 3 milliárd eurót.

3.3.3 Ezen túlmenően a határozat rögzíti a lengyel zloty értékének megfelelő figyelembevételére vonatkozó szabályokat.

3.4 Portugália részleges mentesítése a társfinanszírozási kötelezettség alól

3.4.1 Az EMVA-rendelet a 70. cikkben rögzíti, hogy az EMVA eszközei csak támogatás formájában nyújthatók, valamint hogy a nemzeti társfinanszírozás (különböző mértékben) kötelező. A 2005. decemberi pénzügyi megállapodás azonban Portugália számára a vidékfejlesztés keretében egy 320 millió eurós összeget különít el, amely mentesül a nemzeti társfinanszírozási követelmény hatálya alól (63. pont). Az Európai Bizottság javaslata szerint ezt a megállapodást kell beilleszteni az EMVA-rendelet jelenleg hatályos 70. cikkébe. Említett cikk (4) bekezdése a legkülső területek, valamint a kisebb égei-tengeri szigetek vonatkozásában eltérést állapít meg, amely szerint az EMVA hozzájárulása itt 85 %-ra emelhető. Ugyanebben a bekezdésben kell most annak az eltérésnek helyet kapnia, amely szerint Portugália 320 millió eurós összeghatárig mentesül az EMVA-eszközök társfinanszírozási kötelezettsége alól.

4. Általános megjegyzések

4.1 Szükséges a jogalapok egységessége

4.1.1 Az EGSZB kiemeli, hogy kétségbevonhatatlanul szükséges a jogalapok koherenciája. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet módosításáról szóló európai bizottsági javaslat a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervről szóló tanácsi határozat logikus következménye. Az európai bizottsági javaslat tartalmi megfogalmazásai megfelelnek a Tanács 2005. decemberben hozott határozatainak, és következetesen illeszkednek az EMVA-rendelet szerkezetébe.

4.2 A pénzügyi tervről szóló tanácsi határozat tartalmi értékelése lehetséges

4.2.1 A rendeletjavaslat lehetővé teszi az Európai Parlament, az Európai Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága és az EGSZB számára, hogy tartalmilag is kifejtseik véleményüket a pénzügyi tervről szóló tanácsi határozatokkal kapcsolatban, amennyiben ezeket az intézményközi megállapodás már eleve nem foglalja magában.

4.3 Az EU kohéziós politikájának erősítése

4.3.1 Az EGSZB mindig is síkra szállt a kohézió céljai mellett, amely az EU-n belül a gazdasági és társadalmi kohézió erősítését, valamint a régiók közötti fejlődésbeli különbségek csökkentését szolgálja. A kohéziós politika fontos elemeként

szolgáló konvergencia-célkitűzés szerint a növekedésösztönző feltételek és tényezők elősegítése által a legkevésbé fejlett tagállamok és régiók közelednek az EU-s átlaghoz.

4.3.2 Az EGSZB utal arra, hogy a kohéziós politika alapok révén (Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA), Kohéziós Alap) valósul meg, amelyekhez való hozzáférést a régió adott gazdasági ereje és helyzete határozza meg. Az EU-s átlag 75 %-ánál alacsonyabb regionális GDP-t felmutató régiók a konvergencia-célkitűzés alapján támogatásra jogosultak, míg az összes egyéb régió a „regionális versenyképesség” és a „foglalkoztatás” keretében támogatható. A 25 EU-tagországból 18 tagállam 86 régiója számít konvergencia-regióknak. A tízből kilenc új EU-tagállamban (Ciprus kivételével), illetve Németországban, Spanyolországban, Franciaországban, az Egyesült Királyságban, Portugáliában, Belgiumban, Ausztriában, Görögországban és Olaszországban is találhatók konvergencia-regiók.

4.3.3 Az EGSZB üdvözlöi a kohéziós eszközök felső értékhatárának kiszámításakor az egyes tagállamok gazdasági erejét megkülönböztetetten figyelembe vevő szabályozást. Az általános, 4 %-ra történő korlátozás helyett alkalmazott árnyaltabb megközelítés megfelel a konvergencia alap gondolatának, illetve a támogatás módozatának, amely a legkevésbé fejlettebb tagállamoknak viszonylag több pénzeszközt bocsát rendelkezésére. Így ésszerű a felső értékhatárnak az adott ország gazdasági erejétől függő meghatározása.

4.4 A vidékfejlesztés támogatásának mértékét és módozatát illetően méltányosnak kell lennie

4.4.1 Az EGSZB nézete szerint a közös agrárpolitika „második pillére”, a vidékfejlesztés támogatása rendkívül fontos politikai terület, amely az utóbbi években joggal nyert egyre nagyobb jelentőséget és a jövőben még fontosabbá kell válnia. Bár ezt az Európai Bizottság és a tagállamok kijelentései is visszahangozzák, az említett politikai szándéknyilatkozatok semmiképp sem csapódnak le a „második pillér” megfelelő mértékű finanszírozásában a 2007–2013 közötti finanszírozási időszakot illetően. Az EGSZB ezt rendkívül kritikusan szemléli, és a megfelelő helyen foglalkozni kíván a problémával.

4.4.2 A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervről folytatott tárgyalások során több állam külön szabályozásokat harcolt ki magának a vidékfejlesztésre rendelkezésre álló eszközök nagyságát és módozatát illetően. Az összesen a vidékfejlesztés céljaira rendelkezésre álló 69,75 milliárd euróból 4,07 milliárd eurót nyolc ország számára különítettek el. Ebből Ausztria 1,35 milliárd eurót, Svédország 820 millió eurót, Írország és Olaszország egyenként 500 millió eurót, Finnország 460 millió eurót, Portugália 320 millió eurót, Franciaország 100 millió eurót és Luxemburg 20 millió eurót kapott. Az EGSZB tudomásul veszi, hogy a pénzügyi eszközök nem előírt kiutalása politikai engedményt jelent, amely azonban az elkötelezettség mértékét és a vidékfejlesztés fontosságát is kifejezésre juttatja ezekben az államokban. A tárgyalások keretében történő, ilyen nagyságrendű rendkívüli eszközkiutalás alapvető problematikáján túl az EGSZB a különböző eszközfinanszírozások és az egyes tagállamok különböző mértékű kötelezettségvállalása miatt a vidékfejlesztési politika szétforgácsolódásának veszélyét látja.

4.4.3 Portugália nehéz helyzetének ismeretében, amelyet már a portugál mezőgazdaság helyzetéről szóló európai bizottsági jelentés (COM (2003) 359 final, 2003.6.19.) is részletezett, az EGSZB elfogadja a Tanács megállapodását, amely értelmében Portugália mentesül a 320 millió eurós összegű tárfinanszírozási

kötelezettség alól. A vidékfejlesztés támogatására elkülönített eszközök tárfinanszírozásának elve helyes, azonban nem alkalmazandó dogmaként. Az EGSZB az egyes esetekben a jövőben is kritikusan foglalkozik majd a tárfinanszírozás és az ez alóli kivételek mértékével, illetve módzatával.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 13-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett javaslat az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló .../.../EK rendelet módosításáról”

COM(2006) 607 final – 2006/0195 COD

(2006/C 325/09)

2006. november 10-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

Az EGSZB elnöksége 2006. október 25-én megbízta a „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. december 13–14-én tartott 431. plenáris ülésén (a december 13-i ülésnapon) főelőadót jelölt ki **Panagiotis Gkofas** személyében, továbbá 110 szavazattal 3 ellenében, 16 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlí az Európai Bizottságnak az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló rendelet 25. cikkének módosítására tett javaslatát, amely a rendelet végrehajtásához szükséges intézkedések elfogadása során a bizottsági eljárás követését irányozza elő.

1.2 Az EGSZB egyetért a (3) és (4) pontnak a 25. cikkbe történő beillesztésével, mivel ezek egy új, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alkalmazását irányozzák elő az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló általános hatályú intézkedések tekintetében. Ez a módosítás szükséges az előirányzott eljárás tökéletesítése érdekében.

1.3 Az EGSZB támogatja az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alkalmazását az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló rendelet megfelelő cikkeinek esetében, mivel az új eljárás világosabb és hatékonyabb, mint a korábbiakban alkalmazott.

1.4 Az EGSZB úgy véli, hogy haladéktalanul végre kell hajtani az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló rendeletet, amely az

élelmiszerek feliratozásában, megjelenítésében és reklámozásában használt, azok tápértékére és egészségességére utaló állításokra terjed ki. Ebben az összefüggésben az EGSZB hangsúlyozza, hogy mennyire fontos annak biztosítása, hogy a rendelet bizonyos cikkeire alkalmazott új szabályozási eljárás ne vezessen túl hosszadalmas eljárásokhoz, melyek akadályoznák a rendelet hatékony és kellő időben történő végrehajtását.

1.5 Az EGSZB megállapítja és úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak a jövőben foglalkoznia kellene a szabályozási keret egyszerűsítésének kérdésével az élelmiszerbiztonság és a fogyasztóvédelem tekintetében. Az EGSZB üdvözlí az Európai Bizottságnak az élelmiszerek címkézésére vonatkozó közösségi jog felülvizsgálatára és frissítésére irányuló szándékát⁽¹⁾, hangsúlyozva egyúttal a címkézésre vonatkozó jelenlegi rendelkezések egyszerűsítésének pontosításának jelentőségét a jobb szabályozás kontextusában.

1.6 Az EGSZB üdvözlí egy olyan közösségi szabályozási keret bevezetését, amely mind a fogyasztóvédelem érdekeit szolgálja, mind pedig ösztönzi a belső piac harmonizációját és hatékony működését.

⁽¹⁾ Lásd a horizontális jog keretében megállapított, az élelmiszerek címkézésére vonatkozó általános követelményeket (2000/13/EK irányelv és a hozzá kapcsolódó szövegek), amely rendelkezések legnagyobb része 1978-ra nyúlik vissza. A vertikális jog egyéb specifikus rendelkezéseket foglal magában.